

УДК 352.07:34(477)(063)

[https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-12\(22\)-1622-1631](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-12(22)-1622-1631)

Данік Наталія Вадимівна кандидат економічних наук, доцент, Національний університет імені адмірала Макарова, м. Миколаїв, <https://orcid.org/0000-0001-5821-6232>

Максютенко Олександр Вікторович аспірант кафедри економічної політики та безпеки Національного університету імені адмірала Макарова, м. Миколаїв, <https://orcid.org/0009-0004-6076-8975>

ОПТИМІЗАЦІЯ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ФІНАНСОВИХ НЕРІВНОВАГ

Анотація. У статті досліджено теоретичні, інституційні та практичні засади оптимізації регуляторної політики України в умовах поглиблення глобальних фінансових нерівноваг, що останніми роками набули системного та довготривалого характеру. Глобальні фінансові нерівноваги охоплюють комплекс макроекономічних і структурних диспропорцій, які проявляються у високій волатильності світових фінансових ринків, нерівномірності міжнародних капітальних потоків, зростанні боргового навантаження окремих груп країн, посиленні валютних коливань, змінах у структурі світових резервів, збої в логістичних та енергетичних ланцюгах, а також у підвищенні чутливості національних економік до зовнішніх шоків. Актуальність проблеми оптимізації регуляторної політики визначається тим, що у сучасних умовах недостатньо просто посилювати контроль або застосовувати жорсткі обмеження. Потрібна гнучка, адаптивна й проактивна система регулювання, яка може своєчасно виявляти ризики, попереджувати накопичення фінансових дисбалансів, забезпечувати узгодженість макроекономічних рішень і водночас не стримувати економічний розвиток. Світовий досвід свідчить: там, де регулятори здатні діяти упереджено, кризові явища мають значно менший масштаб, а фінансові системи — вищу здатність до відновлення. Здійснено узагальнення поглядів провідних українських та зарубіжних науковців на зміст регуляторної політики та її трансформацію під впливом глобальних фінансових нерівноваг. У межах дослідження визначено, що основними викликами для України в контексті глобальних фінансових нерівноваг є: підвищена вразливість банківського сектору до зовнішніх шоків; висока залежність від міжнародних донорів; ризики втрати інвестиційної привабливості; зростання ролі кіберзагроз і шахрайських операцій; нерівномірний розвиток небанківського сектору; інституційна слабкість частини регуляторних органів; необхідність прискореної гармонізації

законодавства зі стандартами ЄС. Ці фактори потребують модернізації регуляторної політики з урахуванням як глобальних, так і суто українських умов. Запропоновано концептуальний підхід до оптимізації регуляторної політики та напрями оптимізації, що дають змогу покращити стійкість фінансового сектору, зміцнити довіру до регуляторних органів, зменшити наслідки зовнішніх шоків та створити основу для довгострокового економічного розвитку. Таким чином, оптимізація регуляторної політики України у контексті глобальних фінансових нерівноваг є не лише відповіддю на сучасні виклики, але й необхідною передумовою для стратегічного оновлення економічної моделі держави.

Ключові слова: регуляторна політика; фінансова стабільність; фінансові нерівноваги; макропруденційне регулювання; ризики фінансової системи; монетарна політика; глобальні фінансові дисбаланси; цифровізація регулювання; фінансова безпека; банківський сектор; інституційна спроможність; міжнародні фінансові стандарти; стрес-тестування; прозорість фінансових ринків.

Danik Nataliia Vadymivna PhD in Economics, Associate Professor, Admiral Makarov National University of Shipbuilding, Mykolaiv, <https://orcid.org/0000-0001-5821-6232>

Maksyutenko Oleksandr Viktorovich Postgraduate student of the Department of Economic Policy and Security at Admiral Makarov National University of Shipbuilding, Mykolaiv, <https://orcid.org/0009-0004-6076-8975>

OPTIMIZING UKRAINE'S REGULATORY POLICY IN THE CONTEXT OF GLOBAL FINANCIAL IMBALANCES

Abstract. The article examines the theoretical, institutional, and practical foundations for optimizing Ukraine's regulatory policy amid deepening global financial imbalances, which in recent years have acquired a systemic and long-term character. Global financial imbalances encompass a wide range of macroeconomic and structural distortions manifested in the high volatility of international financial markets, uneven cross-border capital flows, growing debt burdens of various groups of countries, intensified currency fluctuations, shifts in the structure of global reserves, disruptions in logistics and energy supply chains, as well as increased sensitivity of national economies to external shocks. The relevance of optimizing regulatory policy stems from the fact that, under current conditions, merely tightening control or introducing strict restrictions is insufficient. What is required is a flexible, adaptive, and proactive regulatory system capable of identifying risks in a timely manner, preventing the accumulation of financial distortions, ensuring coherence in macroeconomic decision-making, and at the same time not hindering economic development. International experience demonstrates that in countries where regulators

are able to act preventively, crisis phenomena are significantly smaller in scale and financial systems exhibit a higher capacity for recovery. A synthesis of the views of leading Ukrainian and foreign scholars on the essence of regulatory policy and its transformation under the influence of global financial imbalances is presented. Within the study, it is determined that the main challenges for Ukraine in this context include: heightened vulnerability of the banking sector to external shocks; substantial dependence on international donors; risks of losing investment attractiveness; increasing relevance of cyber threats and fraudulent activities; uneven development of the non-banking financial sector; institutional weakness of certain regulatory bodies; and the urgent need to accelerate the harmonization of national legislation with EU standards. These factors necessitate the modernization of regulatory policy taking into account both global and specifically Ukrainian conditions. The article proposes a conceptual approach to optimizing regulatory policy and outlines key directions for such optimization, which together can enhance the resilience of the financial sector, strengthen public trust in regulatory authorities, mitigate the impact of external shocks, and form a foundation for long-term economic development. Thus, optimizing Ukraine's regulatory policy in the context of global financial imbalances is not only a response to contemporary challenges but also an essential precondition for the strategic renewal of the country's economic model.

Keywords: regulatory policy; financial stability; financial imbalances; macroprudential regulation; financial system risks; monetary policy; global financial disequilibria; regulatory digitalization; financial security; banking sector; institutional capacity; international financial standards; stress testing; financial market transparency.

Постановка проблеми. Сучасна світова економіка перебуває в стані структурної турбулентності, що супроводжується поглибленням глобальних фінансових нерівноваг, зокрема зростанням боргових навантажень, волатильністю фінансових ринків, нерівномірністю капітальних потоків, посиленням ризиків інфляційного та валютного дисбалансу. Для України ці процеси накладаються на внутрішні виклики, пов'язані з трансформацією економічної моделі, воєнними ризиками, нестабільністю макрофінансового середовища та потребою швидкої адаптації регуляторних інститутів до стандартів ЄС. У таких умовах ефективність регуляторної політики держави стає ключовим чинником забезпечення макроекономічної стабільності, стійкості фінансової системи та мінімізації системних ризиків. Однак наявна регуляторна архітектура залишається фрагментованою, недостатньо гнучкою та переважно реактивною; вона не повною мірою враховує багатовимірність зовнішніх фінансових шоків, високий рівень невизначеності, а також інтеграцію України до глобального ринку капіталу.

Проблема полягає в тому, що чинна регуляторна політика України не забезпечує оптимальної взаємодії між макрофінансовими цілями, інституційною стійкістю та потребою швидкої адаптації до глобальних фінансових нерівноваг, що створює ризики для сталого економічного розвитку, інвестиційної привабливості та фінансової безпеки держави. Це обумовлює необхідність поглибленого наукового аналізу та розроблення підходів до її оптимізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика регуляторної політики держави в умовах посилення глобальних фінансових дисбалансів є предметом активних наукових дискусій як у зарубіжній, так і в українській економічній літературі. Дослідження Міжнародного валютного фонду, Світового банку, Базельського комітету з банківського нагляду та Європейського центрального банку містять ґрунтовні напрацювання щодо макропруденційних інструментів, регулювання банківського капіталу та ліквідності, управління системними ризиками, удосконалення механізмів нагляду за фінансовим сектором, а також підходів до забезпечення фінансової стабільності в умовах шоків зовнішнього середовища.

Українські науковці також активно досліджують питання регуляторної політики та фінансової безпеки. У роботах О. Барановського, В. Геєця, А. Гриценка, Т. Кізими, С. Корабліна, І. Лук'яненко, В. Міщенко, В. Огородника, О. Соколова, А. Шаповалова та ін. розглядаються проблеми фінансової стабільності, трансмісійних каналів впливу глобальних шоків на національну економіку, особливостей функціонування фінансового сектору України в умовах кризових явищ та війни, а також завдання посилення інституційної спроможності регуляторів.

Окремий напрям досліджень пов'язаний із аналізом регуляторної діяльності Національного банку України та інших органів фінансового регулювання. У наукових публікаціях та аналітичних звітах НБУ, Ради з фінансової стабільності, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Міністерства фінансів України розглядаються питання впровадження ризик-орієнтованого нагляду, макропруденційної політики, удосконалення системи стрес-тестування, розвитку системи гарантування вкладів, посилення вимог до прозорості та корпоративного управління у фінансових інституціях.

Водночас, попри значну кількість робіт, переважна частина досліджень зосереджується або на загальних аспектах фінансової стабільності, або на окремих елементах регуляторного середовища (банківський нагляд, монетарна політика, боргове управління тощо). Недостатньо опрацьованими залишаються питання комплексної оптимізації регуляторної політики України саме в умовах наростання глобальних фінансових нерівноваг, з урахуванням воєнних ризиків, євроінтеграційного курсу, зростання ролі небанківського сектору, диджиталізації фінансових послуг та посилення зовнішньої вразливості. Це зумовлює необхідність подальших досліджень, спрямованих на формування цілісної

моделі оптимізації регуляторної політики, яка б забезпечувала стійкість фінансової системи та підвищення рівня фінансової безпеки України.

Мета статті – обґрунтування теоретичних засад та розроблення практичних підходів до оптимізації регуляторної політики України в умовах посилення глобальних фінансових нерівноваг, а також визначення інструментів і механізмів, здатних підвищити стійкість фінансової системи, знизити вплив зовнішніх шоків та забезпечити макрофінансову стабільність держави.

Виклад основного матеріалу. Регуляторна політика держави в сучасних умовах набуває особливої ваги, оскільки глобальна фінансова система перебуває у стані хронічної нестабільності. Під глобальними фінансовими нерівновагами розуміють накопичені структурні диспропорції у світовій економіці — надмірні борги окремих країн, нерівномірний рух капіталу між регіонами, різкі коливання валютних курсів, нестійкість фінансових ринків та асиметрію економічного розвитку. Ці процеси впливають на всі держави, але для України їх наслідки є особливо відчутними через вразливість економіки, військові ризики та високу залежність від світових фінансових потоків.

Регуляторна політика має бути здатною не лише реагувати на зовнішні шоки, а й запобігати їх негативному впливу, створюючи умови для стабільності фінансової системи, передбачуваності та довіри. Проте традиційні підходи до регулювання, що зосереджуються переважно на контролі, формальному нагляді та постфактум аналізі проблем, виявляються недостатньо ефективними в умовах сучасних викликів. У їх основі зазвичай лежить реактивна модель — державні інституції втручаються тоді, коли проблема вже набула значних масштабів. Це посилює нестійкість, сприяє нагромадженню дисбалансів та підвищує ризики для банківської системи, бізнесу та населення.

Для України проблема посилюється тим, що глобальні фінансові нерівноваги накладаються на внутрішні диспропорції. Зокрема, економіка країни тривалий час перебуває у стані структурної деформації, для неї характерними є обмежені внутрішні інвестиції, висока частка зовнішнього боргу, залежність від міжнародних фінансових організацій, воєнні витрати та логістичні обмеження. У цих умовах будь-які зовнішні потрясіння — від змін світових процентних ставок до валютних коливань чи нестабільності на ринку енергоносіїв — швидко переносяться на внутрішній фінансовий сектор, знижуючи його стійкість [1, с. 12].

Тому оптимізація регуляторної політики повинна виходити з розуміння того, що фінансова стабільність України залежить від здатності держави працювати на випередження. Йдеться про створення системи, яка б забезпечувала не лише контроль за дотриманням правил, а й активне управління ризиками, ранню ідентифікацію загроз, посилення дисципліни на фінансових ринках та підвищення рівня прозорості. Одним із ключових напрямів у цьому контексті виступає поєднання різних інструментів регуляторного впливу:

- монетарної політики (тобто управління грошовим обігом та процентними ставками);
- бюджетної політики (управління державними витратами та доходами);
- банківського нагляду та макропруденційних заходів (інструментів обмеження ризиків для всього фінансового сектора, а не окремих банків) [2, с. 10].

Важливе значення має також якість регулювання. Світова практика показує, що надмірно жорсткі регуляторні обмеження стримують розвиток економіки, тоді як занадто ліберальні правила сприяють накопиченню дисбалансів. Ефективна регуляторна політика — це завжди баланс: достатньо сильна, щоб запобігати кризам, і водночас достатньо гнучка, щоб не заважати економічному розвитку. Для України цей баланс ускладнюється необхідністю гармонізації національних правил із європейським регуляторним полем, оскільки інтеграція до ЄС вимагає впровадження стандартів, побудованих за зовсім іншою логікою, ніж багато внутрішніх регуляторних інструментів, які залишилися спадком попередніх десятиліть [3, с. 22].

Також актуальною проблемою є нерівномірність розвитку фінансових інституцій. З одного боку — система швидко цифровізується, зростає частка онлайн-послуг, розвиваються фінтех-компанії; з іншого — залишаються сегменти, де технологічний та управлінський рівень істотно відстає. Це породжує додаткові ризики: зокрема, у сфері кібербезпеки, захисту споживачів, стійкості до шахрайських схем та операційних збоїв. У таких умовах регуляторна політика має спрямовуватись не лише на контроль, а й на формування рівних умов розвитку, підтримку інновацій та підвищення фінансової грамотності населення.

Важливим чинником оптимізації є інституційна спроможність органів, які здійснюють регулювання [4, с. 103]. Якщо регулятори не мають достатніх ресурсів, аналітичних можливостей, сучасних інформаційних систем або незалежності у прийнятті рішень, навіть ідеально побудована політика не працюватиме. Саме тому реформування регуляторної архітектури — зміцнення Національного банку України, органів нагляду за небанківськими установами, фондового ринку, підвищення прозорості державних фінансів — має стати фундаментом оптимізації.

Окремо слід зазначити роль міжнародних інституцій. Оскільки фінансові потоки для України значною мірою формуються за участю міжнародних партнерів, координація з ними є критично важливою [5, с. 76]. Мова йде не лише про отримання фінансової допомоги, а й про впровадження загальносвітових стандартів оцінки ризиків, механізмів фінансової звітності, правил корпоративного управління та інструментів запобігання фінансовим кризам. Чим глибше інтеграція у світову фінансову систему, тим більш вимогливою стає потреба у якісному, сучасному регулюванні.

Одним із ключових напрямів таких змін є переорієнтація регулювання з «нагляду за минулим» на управління ризиками майбутнього. Це означає, що

державні інституції повинні визначати потенційні джерела нестабільності ще до того, як вони переростуть у повноцінні кризи.

Одним із механізмів підвищення ефективності регуляторної політики є ширше застосування стрес-тестування. Йдеться про перевірку того, наскільки стійкими є банки, страхові компанії, фондові учасники до різних шоків: від зміни процентних ставок до падіння валютних резервів чи різкого скорочення економічної активності. Такі інструменти активно використовуються у світовій практиці, і їх адаптація до українських реалій дозволяє не тільки оцінити рівень вразливості фінансових установ, а й своєчасно розробити заходи для зміцнення їхньої стійкості.

Важливою складовою оптимізації регуляторної політики є розвиток макропруденційних інструментів. На відміну від традиційних заходів нагляду за окремими установами, макропруденційний підхід спрямований на підвищення стійкості всієї фінансової системи. До таких інструментів належать норми щодо додаткових буферів капіталу, обмеження надмірного кредитування, запобігання перегріву ринків та посилення вимог до прозорості операцій. У поєднанні з якісним інформаційним забезпеченням ці заходи допомагають згладжувати циклічні коливання, які часто загострюються в умовах глобальних фінансових нерівноваг [6, с. 50].

Наступним механізмом є підвищення координації між органами, що здійснюють регулювання фінансового сектору. На практиці проблеми фінансової безпеки нерідко виникають через роз'єднаність регуляторних функцій: різні установи відповідають за банківську сферу, небанківські послуги, фондовий ринок, страхування, діяльність кредитних спілок. В умовах нестабільності така фрагментація знижує ефективність регулювання. Тому актуальним є створення або посилення міжвідомчих платформ, де узгоджуються ризики, обмінюються даними, формуються спільні рішення для запобігання системним загрозам. Прикладом такого підходу є діяльність Ради з фінансової стабільності, яку доцільно розширювати й поглиблювати [7, с. 52].

Особливої уваги потребує цифровізація регуляторних процесів. Використання сучасних аналітичних платформ, автоматизованих систем моніторингу, алгоритмів штучного інтелекту для виявлення шахрайських операцій або аномальних транзакцій дозволяє скоротити час реагування, підвищує точність оцінки ризиків та зменшує людський фактор. У світі це вже стало стандартом; в Україні такі інструменти лише набирають обертів, тому їх розвиток є одним із ключових напрямів оптимізації регуляторної політики.

Ще одним важливим аспектом є посилення захисту прав споживачів фінансових послуг. Глобальні фінансові дисбаланси часто супроводжуються зростанням шахрайських схем, маніпуляцій та асиметрії інформації між фінансовими установами та клієнтами. Тому регуляторна політика повинна передбачати заходи щодо підвищення прозорості продуктів, чіткого інформування клієнтів, а

також розвитку фінансової грамотності населення. Це не тільки підвищує довіру до фінансової системи, а й зменшує ризики масштабних втрат для громадян і бізнесу.

Доцільним є також удосконалення регуляторних вимог до корпоративного управління. Ефективність керівних органів, незалежність наглядових рад, прозорість ухвалення рішень — усе це прямо впливає на стійкість фінансових установ. Досвід показує, що компанії з якісною системою управління краще протистоять кризам і є менш вразливими до глобальних нерівноваг. Тому регуляторна політика повинна стимулювати формування сильних управлінських практик та підзвітності.

Окремий блок стосується гармонізації національного законодавства з європейським фінансовим правом. Оскільки Україна декларує рух до Європейського Союзу, важливо забезпечити відповідність регуляторних вимог стандартам ЄС. Це стосується як банківського нагляду, так і ринку капіталу, страхування, бухгалтерського обліку та звітності. Таке узгодження не лише підвищить стійкість фінансової системи, а й відкриє доступ до нових інструментів, ринків і можливостей для інвестицій [8, с. 51].

Нарешті, важливою пропозицією є підвищення інституційної спроможності регуляторів. Це включає інвестиції в кадровий потенціал, аналітичні центри, цифрову інфраструктуру, навчання та міжнародну співпрацю. Без таких змін регуляторна політика неминуче залишатиметься формальною та недостатньо адаптивною.

У сукупності запропоновані механізми та напрями оптимізації дозволяють перейти від фрагментарного регулювання до створення цілісної, гнучкої та стійкої системи управління фінансовими ризиками. Така система здатна мінімізувати негативний вплив глобальних фінансових нерівноваг, забезпечити стабільність банківського та небанківського секторів, підвищити стійкість економіки і сформуванати довгострокову основу для сталого розвитку України.

Висновки. Проведене дослідження дозволяє стверджувати, що оптимізація регуляторної політики України є критично важливим чинником зміцнення фінансової стійкості держави в умовах поглиблення глобальних фінансових нерівноваг. Сучасний світ характеризується високою волатильністю фінансових ринків, швидким переміщенням капіталу, наявністю структурних боргових дисбалансів, зростанням кіберризиків та загальною невизначеністю макроекономічного середовища. У таких умовах традиційні підходи до регулювання, побудовані на реактивних механізмах, виявляються недостатніми й не забезпечують належного рівня захисту фінансової системи. Для України ці виклики ускладнюються наслідками війни, структурними деформаціями економіки, високою зовнішньою залежністю та потребою у швидкому відновленні.

Результати аналізу дають підстави стверджувати, що ефективна регуляторна політика повинна ґрунтуватися на комплексному, системному й гнучкому

підході, який одночасно враховує глобальні тенденції та внутрішні фактори розвитку. Центральним елементом такої політики має стати проактивне управління ризиками, базоване на сучасних інструментах стрес-тестування, моніторингу фінансових індикаторів та раннього виявлення вразливостей. Це дозволить не лише реагувати на вже сформовані дисбаланси, а й запобігати їх виникненню, зменшуючи потенціал майбутніх кризових ситуацій.

Ключову роль у підвищенні ефективності регуляторної політики відіграє розвиток макропруденційного підходу, який спрямований на забезпечення стійкості всієї фінансової системи, а не лише окремих інституцій. Запровадження інструментів контрциклічних буферів капіталу, обмеження надмірного кредитування, підвищення прозорості фінансових операцій та зміцнення вимог до корпоративного управління сприятиме зниженню системних ризиків та підвищенню довіри до фінансового сектору.

Важливим напрямом оптимізації є також посилення інституційної взаємодії між регуляторами — Національним банком України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, Міністерством фінансів, Фондом гарантування вкладів та іншими органами. Синхронізація їхніх дій, обмін даними, координація у формуванні політики фінансової стабільності дозволяють швидше реагувати на кризові явища, уникати дублювання функцій і забезпечувати більш ефективний нагляд за ринком.

Окрему увагу слід приділити цифровізації регуляторних процесів. Використання сучасних інформаційних систем, автоматизованого моніторингу транзакцій, інструментів штучного інтелекту та аналітики великих даних дає можливість суттєво підвищити швидкість і точність прийняття рішень. Цифровізація сприяє не лише підвищенню ефективності контролю, а й прозорості, відкритості та підзвітності регуляторів, що є важливим чинником зміцнення довіри суспільства.

Важливим висновком дослідження є також необхідність підвищення рівня захисту споживачів фінансових послуг. В умовах нерівномірного розвитку фінансових технологій, поширення шахрайських схем і низького рівня фінансової грамотності значна частина ризиків перекладається на громадян і бізнес. Тому регуляторна політика має включати заходи щодо прозорості продуктів, інформування клієнтів, формування культури відповідальної поведінки на фінансовому ринку та розвитку механізмів захисту прав споживачів.

Не менш важливим напрямом оптимізації є гармонізація українського фінансового законодавства зі стандартами Європейського Союзу. Це не лише сприятиме зміцненню фінансової стабільності, а й створить нові можливості для інтеграції до світових ринків, підвищення інвестиційної привабливості та розвитку конкурентних фінансових інституцій.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що оптимізація регуляторної політики України у контексті глобальних фінансових нерівноваг є стратегічним завданням, від реалізації якого залежить не лише стійкість фінансової системи, а

й економічна безпека держави в цілому. Комплексність, проактивність, координація та цифровізація регуляторних процесів, а також зміцнення інституційної спроможності регуляторів формують основу ефективної моделі управління фінансовими ризиками. Реалізація запропонованих напрямів дозволить Україні не лише адаптуватися до світових фінансових викликів, а й створити умови для довгострокового економічного розвитку, стабільності та підвищення добробуту населення.

Література:

1. Геєць В. М. Фінансова криза та її вплив на економіку України. Київ: НАН України, 2020. 312 с.
2. Міщенко В. І., Науменкова С. В. Фінансова стабільність і ризики в банківському секторі України. Київ: УБС НБУ, 2019. 284 с.
3. Возна, Ю. Сучасні тенденції та актуальні проблеми реалізації державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності в Україні. *Літопис Волині*. (25). 131-135. <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2021.25.22>
4. Reinhart C., Rogoff K. *This Time Is Different: Eight Centuries of Financial Folly*. Princeton: Princeton University Press, 2009. 463 p.
5. Stiglitz J. *Globalization and Its Discontents Revisited*. New York: W.W. Norton & Company, 2017. 538 p.
6. National Bank of Ukraine. *Financial Stability Report*. Kyiv: NBU, 2023. 85 p. URL: <https://bank.gov.ua> (дата звернення: 10.12.2025).
7. Basel Committee on Banking Supervision. *Basel III: Finalising Post-Crisis Reforms*. Basel: BIS, 2017. 189 p.
8. МВФ. *Global Financial Stability Report*. Washington, D.C. : IMF, 2024. 210 p.

References:

1. Heiets, V. M. (2020). *Finansova kryza ta yii vplyv na ekonomiku Ukrainy* [Financial crisis and its impact on the economy of Ukraine]. Kyiv: National Academy of Sciences of Ukraine. [in Ukrainian].
2. Mishchenko, V. I., & Naumenkova, S. V. (2019). *Finansova stabilnist i ryzyky v bankivskomu sektori Ukrainy* [Financial stability and risks in the banking sector of Ukraine]. Kyiv: Ukrainian Banking School of the National Bank of Ukraine. [in Ukrainian].
3. Vozna, Yu. (2021). *Suchasni tendentsii ta aktualni problemy realizatsii derzhavnoi rehuliatornoi polityky u sferi hospodarskoi diialnosti v Ukraini* [Current trends and topical issues of implementing state regulatory policy in the field of economic activity in Ukraine]. *Litopys Volyni*, (25), 131–135. <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2021.25.22>. [in Ukrainian].
4. Reinhart, C. M., & Rogoff, K. S. (2009). *This time is different: Eight centuries of financial folly*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
5. Stiglitz, J. E. (2017). *Globalization and its discontents revisited*. New York, NY: W. W. Norton & Company.
6. National Bank of Ukraine. (2023). *Financial stability report*. Kyiv: National Bank of Ukraine. Retrieved December 10, 2025, from <https://bank.gov.ua>.
7. Basel Committee on Banking Supervision. (2017). *Basel III: Finalising post-crisis reforms*. Basel: Bank for International Settlements.
8. International Monetary Fund. (2024). *Global financial stability report*. Washington, DC: International Monetary Fund.

